

Tekniska anvisningar

Orienteringslöpning

Anvisningar för banpåtryck mm

ISOM 2017 styr vilka symboler som ska användas
samt vilka dimensioner som gäller

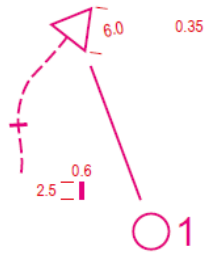

3.7 Banpåtryckssymboler

Måtten är angivna i mm i kartskala 1:15 000.
I detta kapitel är illustrationerna gjorda i 1:15 000

Måtten är angivna för kartsalan 1:15 000. För större kartsalor ska symbolerna förstoras proportionellt (till 150 % för 1:10 000, till 300 % för 1:5 000).

Alla banpåtryckssymboler ska tryckas transparent ovanpå kartbilden.
De ska aldrig maska bort andra kartdetaljer.

701 Start

Platsen där orienteringen startar. Triangelns mittpunkt visar det exakta läget där banan startar. Starten ska vara på en tydligt identifierbar punkt på kartan. Triangeln pekar i riktningen mot den första kontrollen.

Färg: lila

702 Kartutdelningsplats

Om det är snitsling till startpunkten, markeras platsen för kartutdelningen med denna symbol.

Färg: lila

703 Kontroller

För kontroller vid punktsymboler placeras mitten av kontrollcirkeln i mitten av punktsymbolen. För kontroller vid linje- och ytsymboler placeras mitten av kontrollcirkeln exakt vid kontrollplaceringen. Kontroller ska enbart placeras vid punkter som är tydligt identifierbara på kartan.

Uppehåll bör göras i cirkellinjen för att inte dölja viktiga kartdetaljer.

Färg: lila

704 Kontrollsiffror

Kontrollciffrorna ska placeras nära kontrollringen så att de inte döljer viktiga detaljer. Siffrorna orienteras mot norr.

Textfont: sans-serif, 4,0 mm, normal textstil (varken fet eller kursiv).

Färg: lila

705 Sammanbindningslinjer

När kontrollerna ska besökas i ordning, visas ordningen med raka linjer från starten till första kontrollen och vidare till följande kontroller.

Uppehåll bör göras i linjerna för att inte dölja viktiga kartdetaljer.

Linjerna bör ritas via obligatoriska passeringspunkter.

Det bör vara mellanrum mellan linjen och kontrollcirkeln för att förbättra läsbarheten i närheten av kontrollen.

Färg: lila

706 Mål

Målet för banan.

Färg: lila

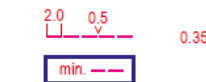
707 Snitslade delar

Snitslad rutt som är del av banan.

Det är obligatoriskt att följa markerad rutt.

Kortaste längd: två streck (4,5 mm - 67,5 m).

Färg: lila

Sprintkartor och tävlingar har en egen kartnorm och symboluppsättning

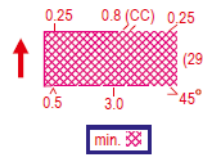
708 Gräns förbjuden att passera

En gräns som är förbjuden att passera eller korsa.

Förbjudna gränser ska inte passeras eller korsas under tävling.

Kortaste längd: 1 mm (15 m).

Färg: lila

709 Förbjudet område

Yta som är förbjudet område.

Begränsningslinje kan ritas om det inte finns någon naturlig gräns enligt följande:

- heldragen linje visar att gränsen är kontinuerligt (snitsel etc.) markerad i terrängen

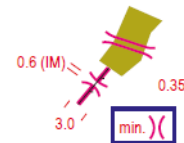
- streckad linje visar att gränsen är oregelbundet markerad i terrängen

- ingen linje visar att gränsen inte är markerad i terrängen

Förbjudna områden får inte beträdas under tävling.

Minsta yta: 2 x 2mm (30 x 30 m).

Färg: lila (29 %)

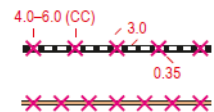

710 Passeringspunkt

En passeringspunkt, exempelvis genom eller över en mur eller stängsel, över en väg eller järnväg, genom en tunnel eller förbjudet område eller över en opasserbar gräns markeras på kartan med två utåtböjda linjer.

Linjen ska redovisa den verkliga längden.

Färg: lila

711 Förbjuden väg

Väg som är förbjuden.

Tävlande för passera rakt över en förbjuden väg, men det är förbjudet att följa den. Förbjuden väg ska inte följas.

Kortaste längd: två streck (4,5 mm - 67,5 m).

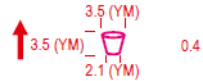
Färg: lila

712 Första hjälpen-plats

Plats för första hjälpen.

Färg: lila

713 Vätskeplats

Plats för vätska som inte ligger vid en kontroll.

Färg: lila

Symboler och banpåtryck

Symboldimensioner vid kartans grundskala = 1:15 000

Symbolstorlekar och linjebredder ska förstöras 1,5 ggr (50%) på kartor i skala 1:10000, 2,0 ggr (100%) för skala 1:7500 och 3 ggr för kartor i skala 1:5000.

Sprint har sina egna regler (ISSOM).

Linjetjocklek på linjer och ringar: 0,35 mm

Kontrollsiffror, minst 4 mm höga

Vätska, muggsymbol
med 3,5 mm sida

2

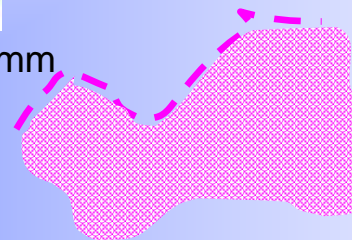
Starttriangel, 6 mm sida

Förbjudet område, raster

Kontrollring, 5 mm
diameter

Målringsymbol, 4 och 6 mm diameter

Yta som är förbjudet område.

Begränsningslinje kan ritas om det inte finns någon naturlig gräns enligt följande:

- heldragen linje visar att gränsen är kontinuerligt (snitsel etc.) markerad i terrängen
- streckad linje visar att gränsen är oregelbundet markerad i terrängen
- ingen linje visar att gränsen inte är markerad i terrängen

Förbjudna områden får inte beträdas under tävling.

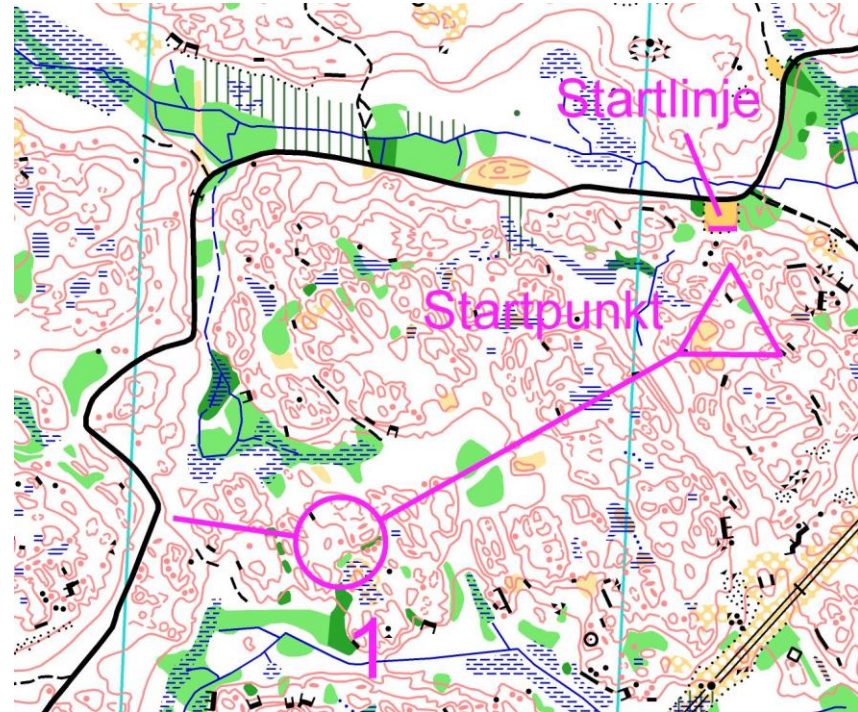
Mer om Startplatsen

- Det bör vara gott om plats vid startplatsen.
- Marken ska var slitagetålig så att det inte uppstår markskador.
- Det ska finnas plats för uppvärmning i anslutning till startplatsen.
- Startpunkten ska ligga **utom** synhåll så att senare startande deltagare inte ser vilka vägval tidigare startande väljer.

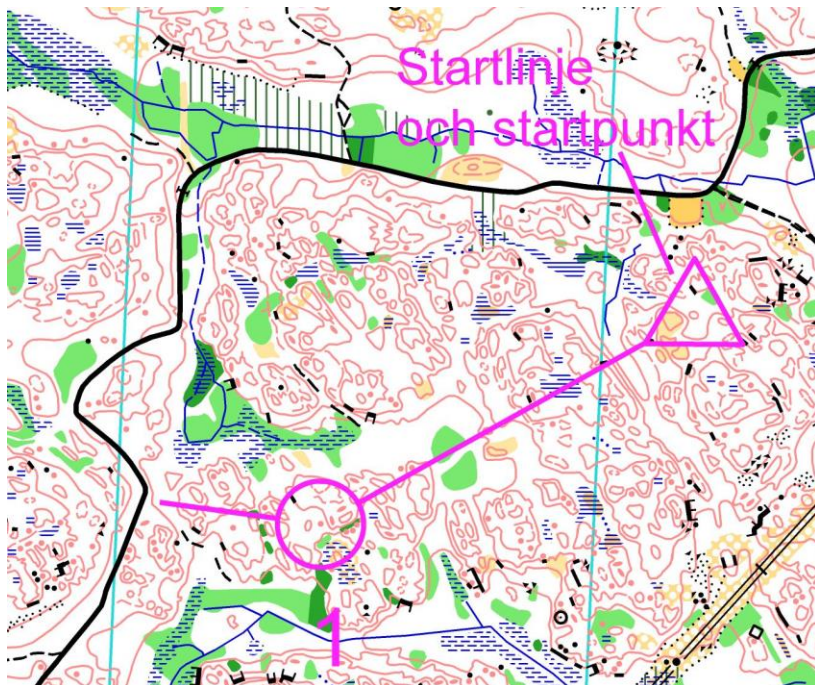

Startplats och startpunkt

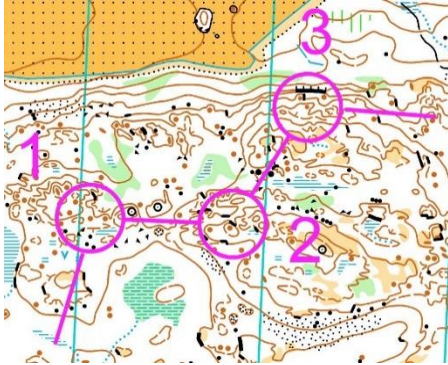
Startpunkten ligger på startlinjen.
Starten är olämpligt placerad eftersom de som inte startat får insyn i starten. Det kan vara en nackdel att starta tidigt.

Startpunkten ligger en bit från startplatsen.
Senare startande har ingen insyn i starten.
Deltagarna följer en snitslad väg till
startpunkten. Lika för alla.

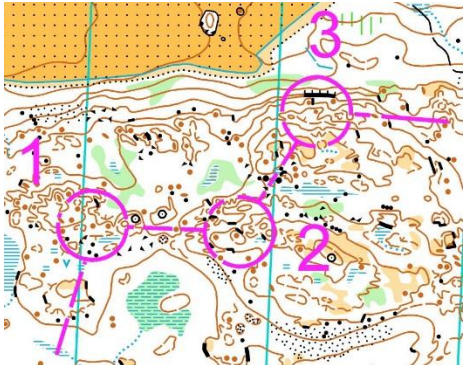

mer om att klippa ringar och linjer

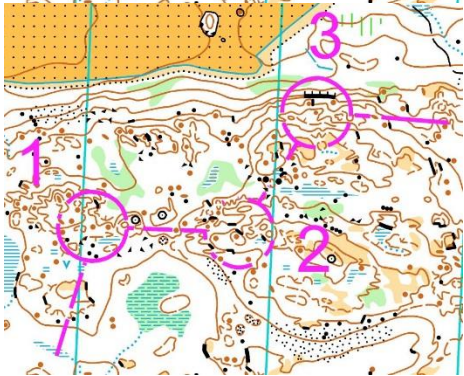

Man ska klippa kontrollringen så att den inte döljer viktiga detaljer på kartan.

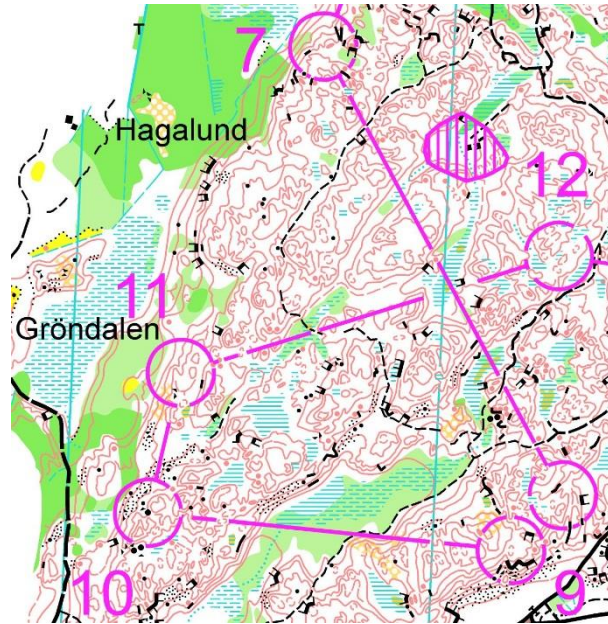
På den översta kartan är inga kontrollringar klippta.

På den här kartan är alla tre ringar klippta på några ställen. Det behövs inte så stora uppehåll för att detaljer ska bli synliga.

Om man klipper för mycket kan kontrollringen bli svår att se som vid kontroll 2 i exemplet.

Även linjerna mellan kontrollerna klipps enligt samma principer som för kontrollringarna.

Om banan går i kors, det vill säga korsar sig själv på ett eller flera ställen, ska den linje som går in i korsningen andra gången klippas. Det gör man för att underlätta för deltagaren att se hur banan går. Se sträckan 11-12.

Klipp linjer!

Lagom är bäst!

2a

2b

3a

3b

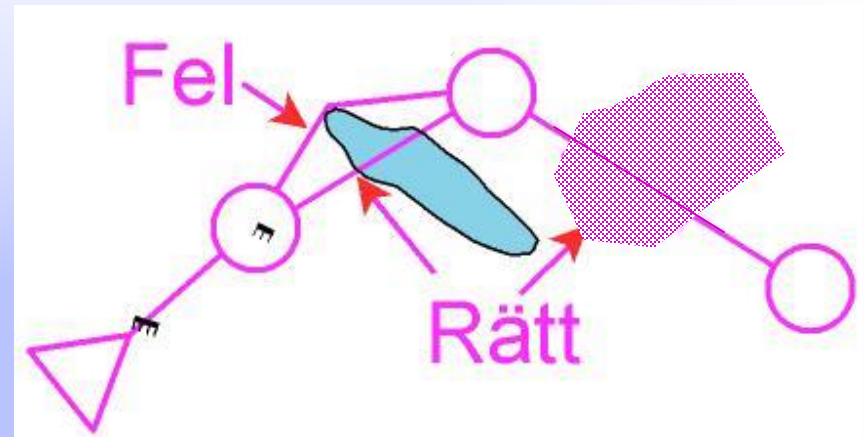
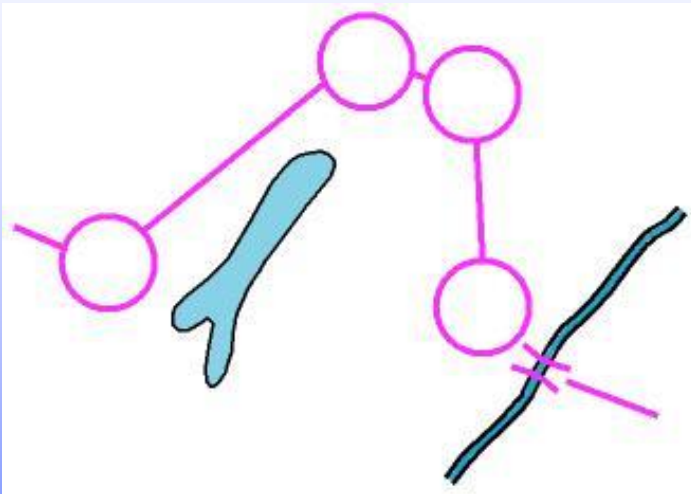

3c

Ingen av exemplen är perfekt. A, men med klippning för stigförgreningen föreslår vi i detta fallet.

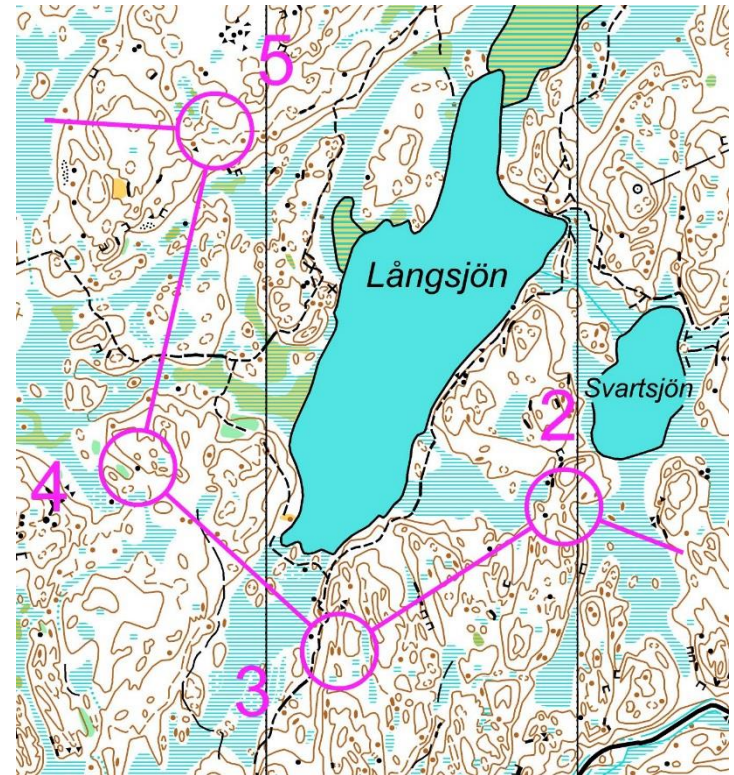
Sammanbindningslinjer

mer om.... korsning av sjöar och vattendrag

När banan korsar en sjö eller ett vattendrag ska bansträckningen vara sådan att deltagarna inte lockas att simma eller vada. Simma är i och för sig tillåtet, men sporten heter orienteringsLÖPNING

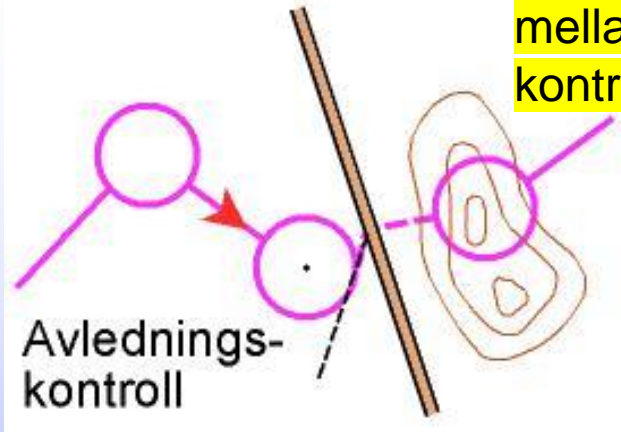
Inte så här!
Denna bansträckning inbjuder till simning. Det är dessutom ett olämpligt sätt att skapa vägvalsproblem. På längre delsträckor kan dock sjöar bidra till att skapa vägval, men simning för aldrig bli aktuellt.

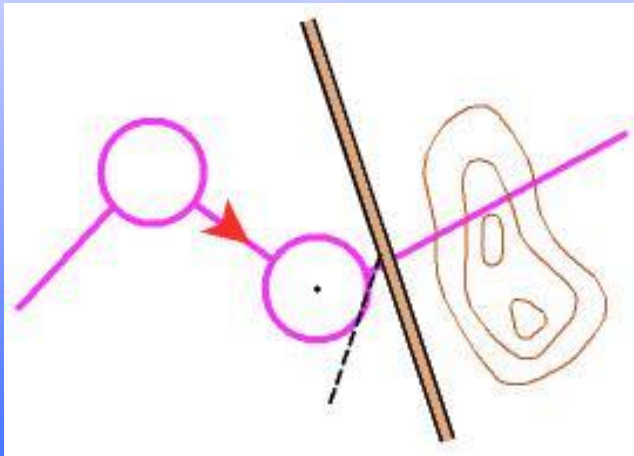
Det här är ett bättre sätt att ta banan förbi sjön. Här lockas inga deltagare att simma.

Passager på banan

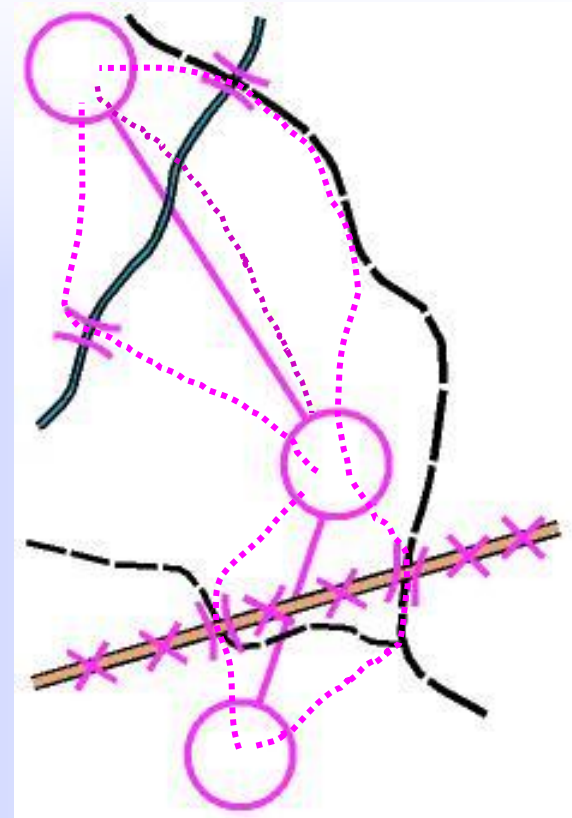
Trafikerad väg

Stoppa tiden
mellan
kontrollerna?

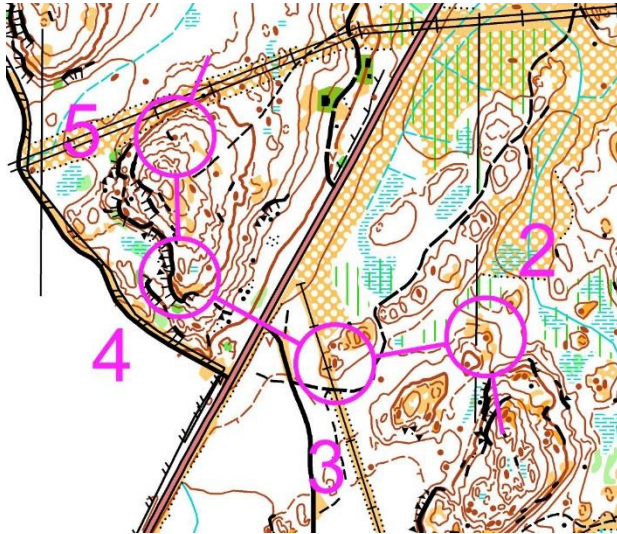
Styrda passager

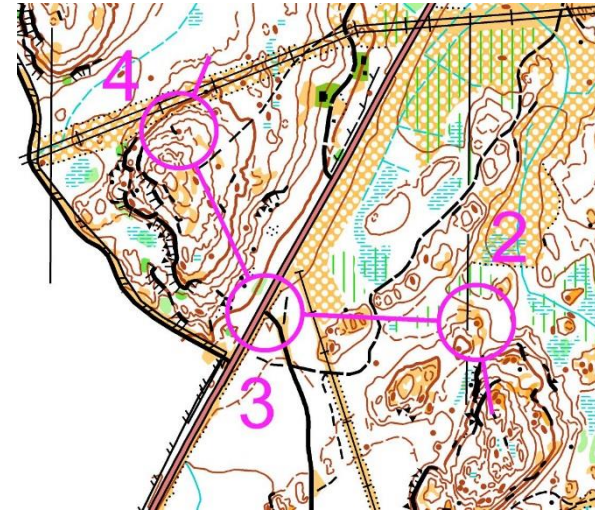
Använd annat tecken för
väg som inte får beträdas!

mer om... Korsning av trafikerade vägar

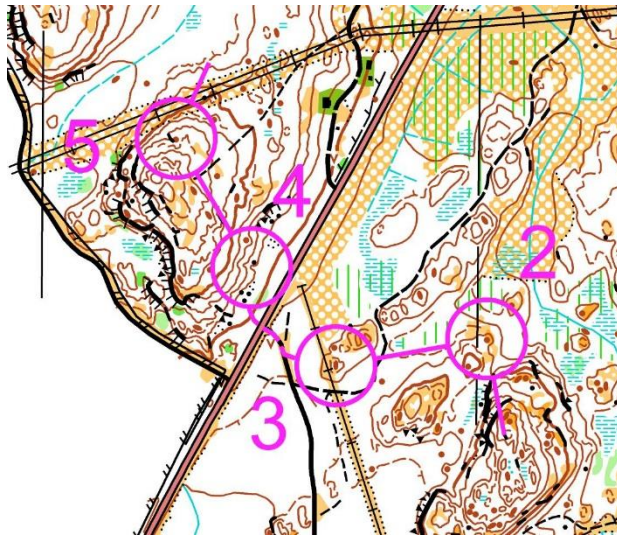
Att passera innebär alltid en risk för deltagarna. Se till att bilister och deltagare har god sikt så att de i god tid kan upptäcka eventuella faror. Styr om möjligt deltagarna så att alla passerar på samma ställe och i samma riktning.

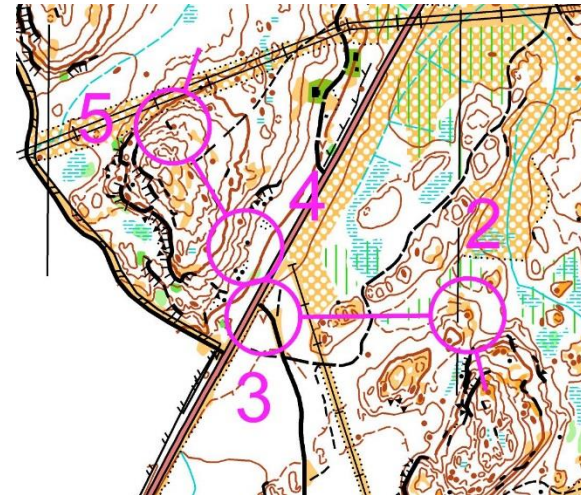
Fri passage där deltagarna själva väljer väg.

Passage med kontroll där alla deltagare passerar på samma ställe. Kontrollen kan innebära att deltagarna bromsar upp något innan passagen.

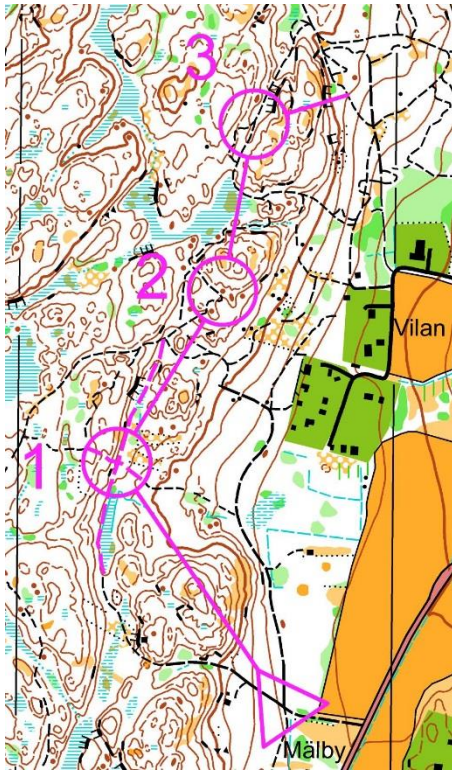

Snitslad passage där deltagarna tvingas följa snitseln. Alla deltagare passerar på samma ställe. Kontrollring 4 kan ersättas med ny startpunkt eller utelämnas

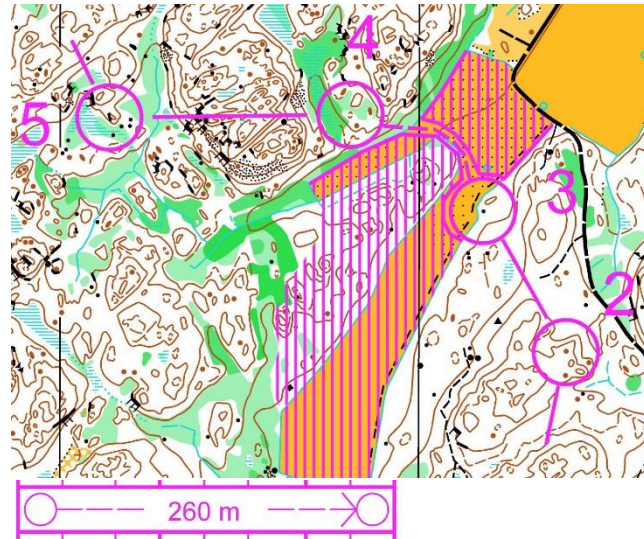
Två kontroller där tiden mellan kontroll 3 och 4 räknas bort och deltagarna kan passera vägen i lugn och ro och vänta in eventuella bilar som passerar.

mer om snitslade bandelar

Snitslade delar ska markeras på kartan.

Nyttillverkade ledstänger ska snitslas i terrängen och markeras på alla tävlingskartor. Hur snitslingen är gjord ska anges i PM

Här är ett exempel på en snitslad passage över en odlad öppen mark. Med markägarens tillstånd har en passage skapats. Alla deltagare måste följa snitslingen. Det markeras också på kontrollbeskrivningen.

Snitslad passage över tomtmark. Deltagarna får passera tomtmarken längs markeringen. Det är viktigt att det är tydligt markerat i terrängen så inga missförstånd uppstår. Självklart har markägaren gett sitt tillstånd.

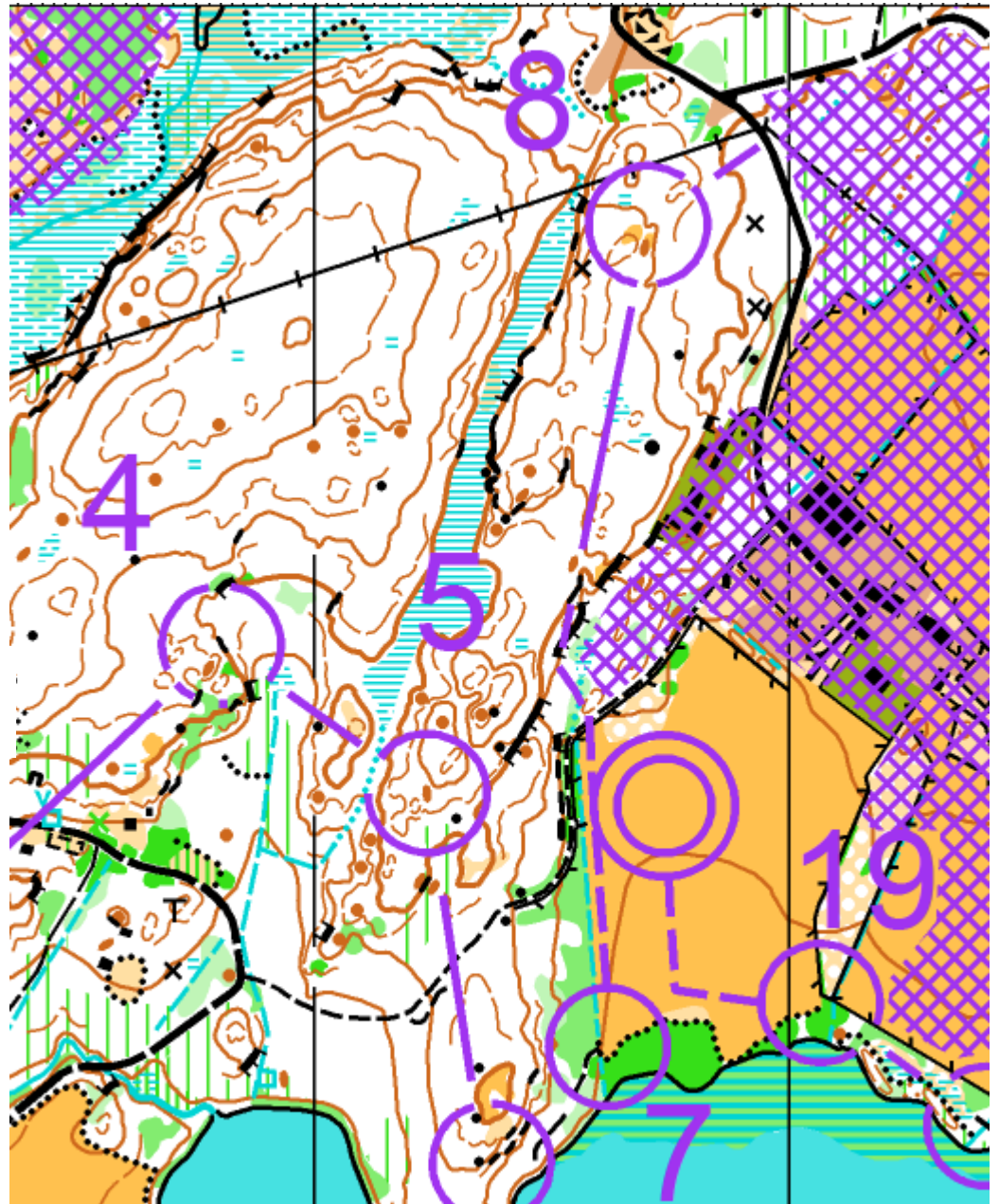
mer om... snitslade bandelar

Snitslad passage där
deltagarna tvingas följa
snitseln kan lösas så här

20	121						
21	123	←					
22	124				8x8		
		540 m					
23	126				1,5		
24	131						

mer om... snitslade bandelar

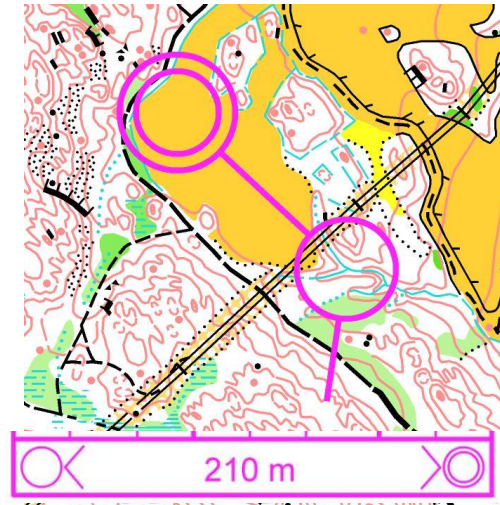
Mer exempel på
snitslad passage

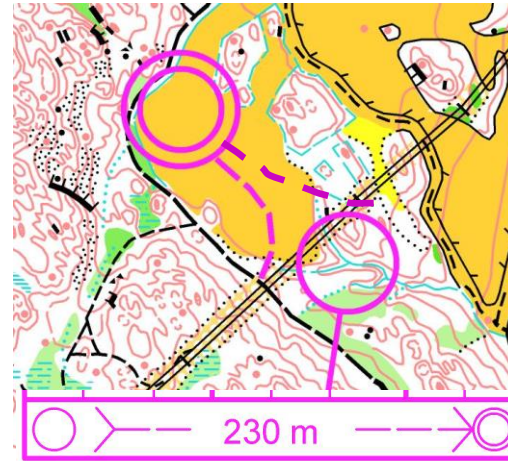
Finns olika lösningar på målsputt

Inritning på kartan	Kontrollbeskrivning med symboler	Skriftlig kontrollbeskrivning
		Ingen snitsling - fågelvägen 190 m
		Uppfångade snitsling - 190 m
		Snitsling - 190 m

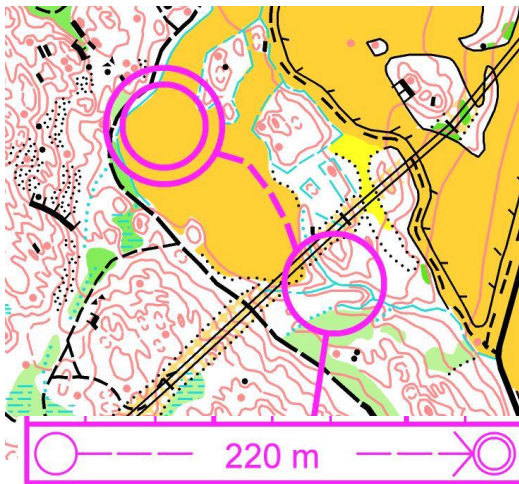
mer om.... målplats och lösningar för målspurt

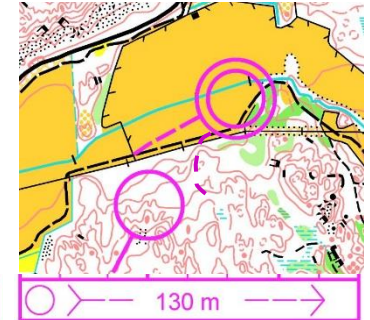
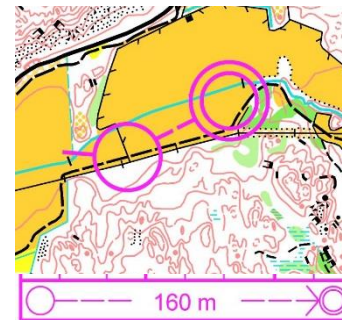
Målet kan planeras på olika sätt. Inspurten ska vara enkelriktad.
Utan snitsling, fågelvägen 210 meter.

Man kan också välja en så kallad uppfångade snitsel som fångar upp deltagarna och leder dem till målet.
Uppfångande snitsel 230 meter.

Från sista kan man snitsla för att garantera enkelriktad inspurten. Snitsling 220 meter.

En tävling kan också avslutas med flera olika kontroller. De svårare banorna kan ha en svårare sista kontroll med uppfångade snitsel och från den enklare kontrollen snitsling hela vägen.

Kontrollbeskrivningar

Lägg in kontrollbeskrivningar på tävlingskartorna som säkerhet

Kontrollbeskrivningen är inte en rebus, utan ett förtydligande.

Kontrollbeskrivningen ska vara svart

DM långdistans 2006			
H18		7,2 km	
▶		↗	↘
1	102	∩	
2	103	⌋	○
3	79	→ ∩	
4	106	○	LO

Använd rutstorlek 6 mm på de lösa kontrollbeskrivningarna

Inställningar bana

Rubrik
Tävlingens namn

Klass-/Ban-beteckning
Klasser
 Banbeteckning och klass(er)
 Endast banbeteckning

Kontroller
Numrering
 Kontrollsliffor
 Kontrollsliffor och kodsliffor
 Endast kodsliffor

Avstånd mellan kontrollerna och siffi 1,00 mm
 Punkt efter kontrollsliffa
 Vit mask runt kontrollsliffor

Sammanbindningslinjer
Avstånd mellan kontrollerna och linje 0,00 mm

Kontrollbeskrivning
Tiockare horisontell linje: Var tredje
Maximal längd 36 Rader
 Nummer för startplats

Kontrollbeskrivning på kartan
Rutstorlek: 6,00 mm Standard
Färg: Vit bakgrund Byt
 Rita en vit bakgrund även i Ritningsläge
 Visa kontrollbeskrivning för <Alla kontroller(objekt)>

XML-export
 Exportera gafflingsvarianter för stafetter (ej IOF standard)
 Exportera kontrollbeskrivningar i klartext (ej IOF standard)

Enmansstafett
 Löpande kontrollnumrering

OK Avbryt Hjälp

Objekt
31->32

Klassen: Antal löpare:

Bana
<Alla kontroller (objekt)>
Förhandsgranska
Info... Återställ
Längd: Stigning:

Sammanfattning banpåtryck

12-58

Tydliga siffror, gärna
kodsiffror om plats finns,
speciellt på stafetter

10-71

9-73

11-70

Öppna ringar

3-77

5-118

4-75

Öppna upp så att
detaljer framträder

Avbrott i strecket, föregående
sträcka har företräde

6-119

8-39

7-108

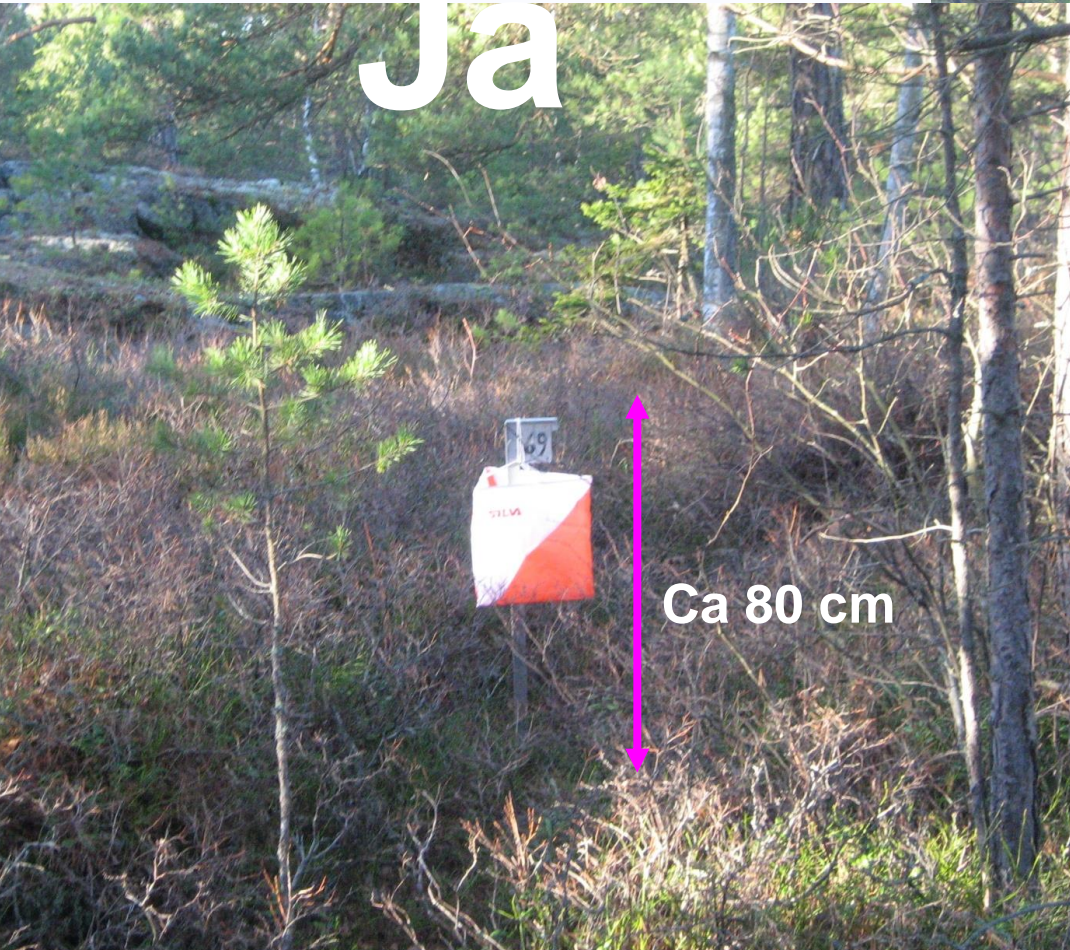
DM längdlopp 2006					
H20		8,7 km			
1	87	↘		↘	
2	80	○		○	
3	77	▲	1,5		☐
4	75	●		○	
5	118	↘	1,3	○	
6	119	↘		○	
7	108	↘		○	
8	39	↓		○	
9	73	✓		○	
...	...	...		...	

Skärmlacering

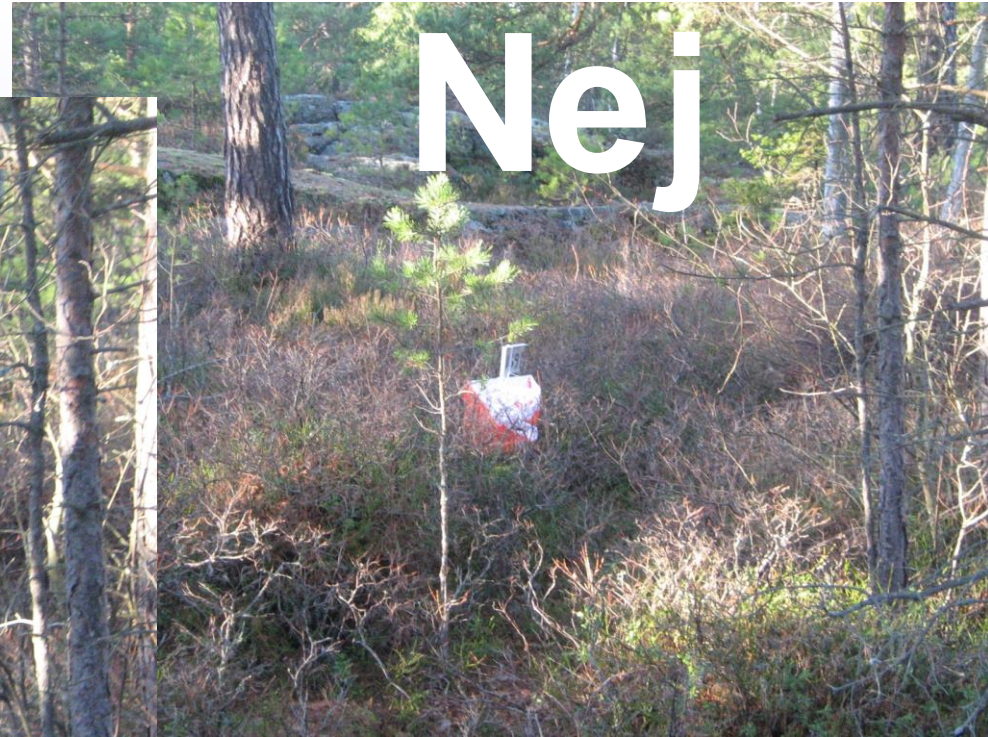

Skärmplacering

Ja

Nej

Tydliga kontrollpunkter

Via kartan ska deltagaren direkt kunna leta upp rätt terrängföremål eller del av terrängföremålet.

Tydliga kontrollpunkter

Möjligheten att upptäcka kontrollskärmen får aldrig bli slumpartad. Andra deltagare ska inte kunna se kontrollen enbart på grund av andra stämplande deltagare.

Kontrollskärmen sitter nere i gropen och går inte att se.

När en deltagare stämplar vid kontrollen kan andra deltagare se var kontrollen är. Ett slumpmoment har uppstått.

Kontrollskärmen sitter synlig i kanten på gropen. Den är lika synlig oavsett om någon deltagare är där eller inte. Sportslig rättvisa har uppnåtts.

Kontrollbeskrivningar

Introduktion

Orientering är en världsomspännande idrott. IOF:s kontrollbeskrivning syftar till att erbjuda en solid och lättförståelig beskrivning för orienterare från alla länder. Den här skriften visar hur symbolerna ska användas.

Syftet med kontrollbeskrivningen är att ge en bättre beskrivning av kontrollföremålet än vad kartan kan ge. En bra kontrollpunkt hittas huvudsakligen genom kartläsning. Beskrivningar och kontrollsiffror hjälper till att hitta kontrollen men ska hållas så enkla som möjligt.

Anmärkning: Kontrollbeskrivning får inte användas för att förklara fel i kartan.

Exempel på kontrollbeskrivning

IOF Event Example				
M45, M50 , W21				
5	7.6 km	210 m		
1 101				
2 212			1.0	
3 135				
4 246				
5 164				
○----- 120 ----->				
6 185				
7 178				
8 147			2.0	
9 149				
○----- 250 ----->⊙				

Exempel på kontrollbeskrivning		
Klasser M45, M50, W21		
Bannummer 5. Längd 7.6 km. Stigning 210 m.		
Start Väg, stenmur, förgreningen		
1	101	Smal sankmark, kröken
2	212	Stenen, nordvästra, 1 m, östra sidan
3	135	Mellan grönområdena
4	246	Gropen, mellersta, östra delen
5	164	Ruinen, östra, västra sidan
Följ snitsel 120 m		
6	185	Raserad stenmur, sydöstra hörnet, utsidan
7	178	Näsan, nordvästra foten
8	147	Branten, övre, 2 m
9	149	Stigkorsning

International Specification for Control Descriptions

IOF Event Example				
M45 M50 W21				
5	7.6 km	210 m		
----- 150 m ----->				
1 101				
2 212			1	
3 135				
4 246				
5 164				
○----- 120 m ----->				
6 185				
7 178				
8 147			2	
9 149				
○----- 250 m ----->⊙				

INTERNATIONAL ORIENTEERING FEDERATION
2018

Mer om kontrollbeskrivningar

A	B	C	D	E	F	G	H
2	225	↘	⊙	⏏	8x4	·<	🧑

- A Kontrollens ordningsnummer
- B Kontrollens kodsiffra
- C Vilket av samma föremål
- D Kontrollföremål
- E Tillägg/precisering
- F Storlekar/kombinationer
- G Skärmens placering
- H Annan information